

TYGODNIK WILEŃSZCZYŹNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Świadek dojrzałości – w językach litewskim i angielskim **str. 2**
- Najmniej deszczu spadło w Bujwidzach **str. 3**
- Tradycyjne, majowe kolorowe i rodzinne święto w Ejszyskach **str. 4**

Rota

- Odpust Zestania Ducha Świętego w Kalwarii Wileńskiej **str. 1**
- 82. rocznica zbrodni w Święcianach **str. 1**
- Święto rodzin „Bądźmy razem” w Rukoniach **str. 4**

Festiwal „Pieśń znad Solczy” odbył się już po raz 27.

Budowanie wspólnoty

FOT. SALCINKALLIT

Dużo śpiewu, mnóstwo słońca i dobra zabawa – tak upłynął Festiwal „Pieśń znad Solczy” w niedzielę, 19 maja, w parku miejskim w Solecznikach. W ciągu 27 lat, bowiem tyle liczy festiwal, impreza stała się nieodłącznym elementem życia kulturalnego rejonu

solecznickiego, łączącym zespoły muzyki ludowej. To jest doskonała okazja do zaprezentowania dorobku artystycznego miejscowych zespołów, jak też prezentacji znanych formacji muzycznych na solecznickiej scenie.

(Dokończenie na str. 4)

PRENUMERATA 2024

Do 19 czerwca
trwa prenumerata
na lipiec
2024 roku.

Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

20-lecie Centrum Dniennego Pobytu Osób
Niepełnosprawnych w Niemenczynie

Wiele chcą i wiele potrafią

W Centrum Kultury w Niemenczynie odbyły się uroczyste obchody jubileuszu 20-lecia miejscowego Centrum Dniennego Pobytu Osób Niepełnosprawnych. Jubileuszowe wydarzenie odbyło się w światowym Dniu Rodziny oraz rozpoczęło się od wspólnej Mszy św. w kościele pw. św. Michała Archanioła.

(Dokończenie na str. 6)

Trwają prace poszukiwawcze w Kalwarii Wileńskiej

Na terenie Kalwarii Wileńskiej trwa trzeci etap prac poszukiwawczych, prowadzonych przez zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji Instytutu Pamięci Narodowej (IPN). Celem tych prac jest dokładne przebadanie terenu oraz podjęcie odnalezionych relikwii szczątków polskich żołnierzy.

Jak informuje IPN, w październiku 2023 roku w Kalwarii Wileńskiej odkryto zbiorowy grób, a w nim częściowo zniszczone szczątki polskich żołnierzy, poległych w 1944 roku w bitwie pod Krawczunami w ramach operacji „Ostra Brama”. Tylko jeden spośród dziewięciu odkrytych szkieletów pozostał w stanie niezniszczonym.

„Przy szczątkach odnaleziono liczne przedmioty, w

(Dokończenie na str. 2)

Trwa przedterminowe głosowanie w drugiej turze wyborów prezydenckich

We wtorek rozpoczęło się trzydniowe przedterminowe głosowanie w drugiej turze wyborów prezydenckich.

Przedterminowe głosowanie odbywa się w dniach 21-23 maja w godzinach 7.00-20.00. Wybor-

cy mogą głosować w dowolnym punkcie przedterminowego głosowania we wszystkich 60 samorządach Litwy, niezależnie od tego, gdzie zadeklarowali swoje miejsce zamieszkania.

Rejon wileński zaprasza do

głosowania w budynku Samorządu Rejonu Wileńskiego (ul. Rinktinės 50, Wilno) oraz w Niemczenińskim Centrum Kultury (ul. Švenčionių 12, Niemenczyn).

W rejonie sołecznickim przedterminowo będzie można oddać swój głos w budynku Samorządu Rejonu Sołecznickiego (ul. Wileńska 49, Sołeczники).

W Wilnie będzie działać 5 punktów przedterminowego głosowania: 1. Budynek Samorządu Miasta Wilna, aleja Konstitucijos. 3; 2. Szkoła Biznesu Uniwersytetu Wileńskiego, al. Saulėtekio 22; 3. Plac A. Sacharowa w pobliżu Domu Prasy; 4. Plac Łukiski; 5. Budynek Samorządu Rejonu Wileńskiego, ul. Rinktinės 50.

Fot. vrsa.lt

Sezon grypowy za nami. Jaki był?

Narodowe Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC) informuje, że w zeszłym tygodniu (20. tydzień roku) zakończył się sezon grypowy 2023-2024, który rozpoczął się w październiku ubiegłego roku (40. tydzień roku).

W ostatnim tygodniu sezonu grypowego (13-19 maja) spadła liczba osób chorych na grype, wzrosła natomiast liczba przypadków infekcji grypopodobnych i COVID-19 – podaje NVSC.

W zeszłym tygodniu odnotowano 67 przypadków grypy (tydzień wcześniej – 91), 26520 przypadków infekcji grypopodobnych (tydzień wcześniej – 26040),

88 przypadków COVID-19 (tydzień wcześniej 68).

Najmniejszy wskaźnik zachorowań na grype, infekcje górnych dróg oddechowych i COVID-19 odnotowano w regionie poniewiskim, a najwyższy – w regionie wileńskim.

Z powodu grypy hospitalizo-

wano 3 osoby (powyżej 65 lat). W tym sezonie z powodu grypy zmarło 27 osób.

Podsumowując sezon grypowy, NVSC informuje, że w sezonie grypowym 2023-2024 ani na poziomie samorządowym, ani krajowym nie ogłoszono epidemii grypy i/lub choroby COVID-19.

Według danych NVSC, na sezon grypowy 2023-2024 ze środków państwowych zakupiono 184 582 dawek szczepionki przeciw grypie na szczepienie osób z grup ryzyka. W okresie wrzesień-kwiecień wykorzystano 182 455 dawek (98,8 proc.).

Na podst. nvsc.lrv.lt

Prezydent odwołał sześciu ambasadorów

Prezydent Gitanas Nausėda odwołał sześciu ambasadorów – przedstawicieli Litwy w Ukrainie, Niemczech, Finlandii, Irlandii, Gruzji i Czechach.

Decyzja o odwołaniu ambasadorów została podpisana przez prezydenta 14 maja.

Valdemaras Sarapinas będzie odwołany ze stanowiska ambasadora Litwy w Ukrainie z dniem 17 czerwca.

Ambasador w Niemczech Ramūnas Misiulis, kierownik misji dyplomatycznej w Fin-

landii Giedrius Kazakevičius, reprezentant w Irlandii Marijus Gudynas i ambasador w Gruzji Andrius Kalindra będą odwołani z funkcji ambasadora z dniem 5 sierpnia.

Laimonas Talat-Kelpša kończy pracę jako ambasador Litwy w Czechach 19 sierpnia.

Ambasadorów powołuje prezydent na wniosek rządu, za zgodą sejmowego Komitetu do Spraw Zagranicznych.

Fot. Kancelaria Sejmu/Olga Posaškova

Trwają prace poszukiwawcze w Kalwarii Wileńskiej

(Dokończenie ze str. 1) tym polskie orzelki i medaliki. Polegli żołnierze Armii Krajowej zostali pochowani na terenie Kalwarii Wileńskiej w zbiorowych mogiłach, przy figurze Matki Bożej. Według różnych źródeł pochowano tam od 30 do

76 osób. Niespełna dwadzieścia lat po wojnie Sowieci zniszczyli teren Kalwarii burząc kaplice i obiekty kultu religijnego – czytamy na stronie internetowej IPN.

W ramach pierwszego etapu przeprowadzono prace sonda-

żowe, które pozwoliły ustalić, że groby żołnierzy znajdują się nie pod dzisiejszym upamiętnieniem, ale poza jego obrębem. Ujawniono również fundamenty zniszczonej figury Matki Bożej.

Fot. Anna Szelağ / IPN

Świadectwo dojrzałości – w językach litewskim i angielskim

Od tego roku maturzyści będą otrzymywać cyfrowe świadectwa maturalne w językach litewskim i angielskim – informuje Narodowa Agencja Oświaty.

Cyfrowe świadectwa maturalne wydawane są od 2023 roku. Od tego roku będą one w językach litewskim i angielskim.

Kolejną ważną rzeczą jest procedura potwierdzenia świadectwa maturalnego (Apostille). Jeżeli absolwent będzie potrzebował notarialnego potwierdzenia autentyczności świadectwa dojrzałości, będzie musiał

najpierw zwrócić się do dyrektora szkoły, aby ten swoim podpisem fizycznym lub elektronicznym podpisał świadectwo, wydrukowane z Rejestru dyplomów, świadectw dojrzałości i zaświadczeń kwalifikacyjnych i oznaczyć dokument pieczęcią szkoły. Następnie powinien zwrócić się do notariusza.

Świadectwa dojrzałości są dostępne (można je przeglądać i pobierać) w Rejestrze dyplomów, świadectw i zaświadczeń kwalifikacyjnych (www.dakpr.smm.lt).

Informacja w języku angielskim publikowana jest na stronie internetowej EURYDICE – Europejskiej Sieci Informacji Edukacyjnej. Na podst. nsa.smm.lt

Do końca maja – zmiany w organizacji ruchu w okolicy dworca w Wilnie

W związku z przebudową sieci inżynierskich od 17 do 31 maja nastąpi czasowa zmiana organizacji ruchu w okolicy dworca kolejowego i autobusowego w Wilnie – donosi Samorząd m. Wilna.

Od 17 maja godz. 20.00 do 20 maja godz. 4.30 obowiązywał zakaz ruchu pojazdów (z wyjątkiem pojazdów dostawczych) na ulicach Stoties, Seinų, Sodų i Gėlių.

Od 20 maja do 31 maja na ulicy Seinų będzie obowiązywał zakaz ruchu, za wyjątkiem transportu publicznego i dostawczego, którego ruch będzie zorganizowany w jednym kierunku (w stronę ulicy Geležinkelio).

Do 7 czerwca ograniczenia w ruchu obowiązują także na ulicy V. Šopeno – dozwolony jest tam wyłącznie ruch transportu publicznego i dostawczego.

Fot. Marlena Paszkowska

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Na Litwie przebywa ponad 600 ukraińskich dzieci bez rodziców

Od początku inwazji Rosji na Ukrainę ponad 3400 dzieci w towarzystwie innych osób przybyło na Litwę bez rodziców. W tym roku w kraju pozostało ich nieco ponad 600.

„Od początku wojny na Li-

twę przybyło ponad 3400 dzieci pod opieką, ale bez rodziców. Być może przyjechali z nauczycielami, z placówką, ze szkołą sportową, sąsiadami, krewnymi lub osobą związaną emocjonalnie” – powiedziała radiu LRT

Ilma Skuodienė, szefowa Służby Ochrony Praw Dziecka i Adopcji (VTAIT).

Dodała, że na początku roku takich dzieci było już 637, bo niektóre wróciły na Ukrainę, część została wysłana bezpiecznie przez rodziców do innego kraju, niektórzy rodzice sami podjęli decyzję o wyjeździe do innego państwa, a inni przyjechali na Litwę.

Według danych Departamentu Migracji, w marcu łącznie 41 422 ukraińskich uchodźców wojennych posiadało zezwolenie na pobyt czasowy na Litwie w ramach tymczasowej ochrony.

Na podst. LRT Radijas

Infolinia „Narkotykom – NIE”. Wpłynęło już prawie 700 zgłoszeń

Już sto dni działa infolinia „Narkotykom – NIE” (+370 700 60 777), pod którą można anonimowo zgłaszać przypadki handlu narkotykami. Policja otrzymała już blisko 700 zgłoszeń – informuje Litewska Policja.

Jak podaje Litewska Policja, najbardziej aktywni są mieszkańcy dużych miast – Wilna i Kowna, mniej zgłoszeń, dotyczących przypadków handlu narkotykami, napłynęło z pozostałych regionów kraju.

Na podstawie otrzymanych od mieszkańców informacji policjanci rozpoczęli kontrole w 205

przypadkach ewentualnego nielegalnego posiadania lub sprzedaży narkotyków. Wszczęto 17 dochodzeń, ustalono 13 podejrzanych o nielegalne posiadanie różnych środków odurzających i psychotropowych oraz ich dystrybucję.

Jedna sprawa została wszczęta po otrzymaniu zgłoszenia od mieszkańca stolicy o podejrzanym sąsiedzie, do którego regularnie przychodzą nieznane osoby i istnieje podejrzenie, że w bloku mieszkalnym mogą być używane i rozprowadzane narkotyki. Jeszcze tego samego dnia to zgłoszenie, otrzymane na infolinię „Narkotykom – NIE”, zosta-

ło sprawdzone, a funkcjonariusze odwiedzili wskazaną osobę. Osoba ta zdała sobie sprawę, że nielegalnej działalności nie da się ukryć i oddała narkotyki dla policji, przyznając się do tego, że kupiła je przez Internet. Sprawa ta trafiła do sądu.

Policja dziękuje mieszkańcom, którzy aktywnie przyczyniają się do wspólnego celu – ochrony społeczeństwa, wykryć kanały handlu narkotykami i postawienia osób przed wymiarem sprawiedliwości. I wdalszym ciągu zachęca do anonimowego zgłaszania przypadków handlu narkotykami.

Najmniej deszczu spadło w Bujwidzach

Mamy już drugą połowę maja. Pierwsza połowa tego miesiąca była znacznie bardziej sucha niż zwykle. Miejscami wystąpiło mniej niż 20 proc. miesięcznej normy opadów. Najmniej deszczu spadło w Bujwidzach w rejonie wileńskim – donosi Litewska Służba Hydrometeorologiczna (LHMT).

Jak podaje LHMT, w maju na Litwie spadło średnio blisko

27 proc. normy opadów dla tego miesiąca (czyli w ciągu 2 tygodni maja doczekaliśmy się tylko tygodniowej normy opadów). Różnice pomiędzy najsuchszymi i najbardziej mokrymi obszarami kraju wynoszą nawet 3-4 razy.

W dniach 1-15 maja najwięcej opadów odnotowano w: Kretynie – 28,7 mm (68 proc. normy opadów w maju);

Szawlanach (rejon radziwili-

ski) – 25 mm (52 proc. miesięcznej normy); Szkudach – 24,1 mm (59 proc.); Kłajpedzie – 23,2 mm (59 proc.); Kozłowej Rudzie – 21,5 mm (41 proc.).

Najmniej opadów deszczu spadło w: Bujwidzach (rejon wileński) – 6,8 mm (11 proc.); Ventė – 7,1 mm (17 proc.); Elektrenach – 7,2 mm (13 proc.); Kownie – 7,2 mm (14 proc.); Wilnie – 7,5 mm (13 proc.).

Na podst. meteo.lt

W Wilnie odkryto tajny tunel

Mer Wilna ogłosił na swoim koncie na Facebooku, że wraz ze swoim zespołem odkrył tajny tunel pod Aleją Konstytucji.

Mer poinformował, że na starych mapach odkryto, że pod aleją Konstytucji, w pobliżu Narodowej Galerii Sztuki, znajduje się tunel.

„Nie czekając długo otworzyliśmy wejście przez studnię i wyruszyliśmy z drużyną na prawdziwe poszukiwanie skarbów – studnią zeszliśmy do podziemnego tunelu. Choć złota nie znaleźliśmy, widzimy możliwości wykorzystania tunelu” – napisał.

Studnię wciąż badają naukowcy. Jak twierdzą władze Wilna,

tunel w przyszłości może stać się wygodnym przejściem podziemnym dla mieszkańców Wilna, co jeszcze bardziej ułatwi poruszanie się pieszych i rowerzystów wzdłuż Alei Konstytucji. Takie

połączenie jest w mieście potrzebne, a zainstalowanie go nie od zera pozwoliłoby zrobić to znacznie szybciej i taniej.

Fot. Samorząd Miasta Wilna

W szpitalach brakuje krwi

W szpitalach kraju brakuje krwi wszystkich grup – informuje Narodowe Centrum Krwiodawstwa (NKC) i apeluje do mieszkańców o podzielenie się krwią.

Według NKC, najbardziej brakuje krwi dwóch grup – 0 (I) RhD-ir A (II) RhD+.

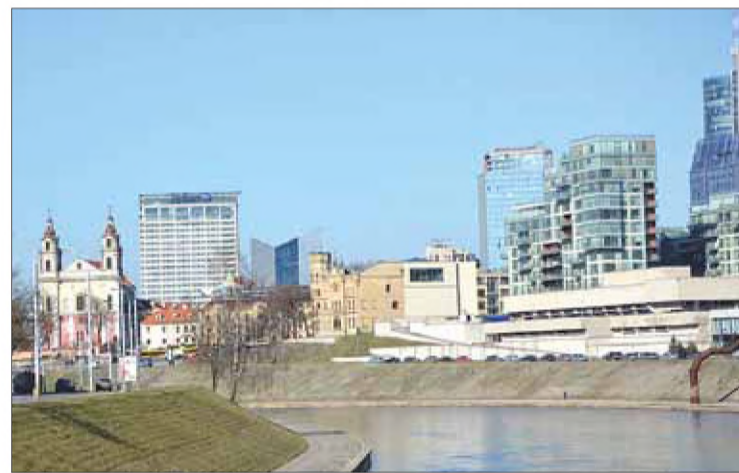
„Bardzo zachęcamy wszystkich, którzy mogą, do jak najszybszej wizyty w najbliższej placówce krwiodawstwa i przyczynienia się do ratowania życia. Bezplatne oddawanie krwi jest najszlachetniejszą formą człowieczeństwa, ponieważ krew oddana przez jednego dawcę może uratować życie nawet trzem osobom” – powiedział cytowany w komunikacie szef NKC Daumantas Gutauskas.

Krew można oddać w wieku od 18 do 65 lat: mężczyźni mogą oddawać krew sześć razy w roku, kobiety – cztery.

Fot. Marlena Paszkowska

Wzrost poziomu zanieczyszczenia powietrza

16 maja w wileńskiej dzielnicy Żyrmuny odnotowano zwiększone stężenie cząstek stałych (KD10) w powietrzu.

Według Agencji Ochrony Środowiska, zwiększone zanieczyszczenie powietrza ma związek z budową w tej części miasta.

Biorąc pod uwagę zwiększone stężenie cząstek stałych w powietrzu, specjaliści Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego radzą bardziej wrażliwym mieszkańcom, aby unikali przebywania w pobliżu placów budowy, zwłaszcza w pobliżu ruchliwych ulic.

Fot. Iwona Klimaszewska

„Ryanair” ogłasza nowe połączenia z Litwy

Linia lotnicza „Ryanair” na swojej oficjalnej stronie internetowej informuje, że od końca października 2024 roku rozpocznie obsługę nowego, regularnego połączenia pomiędzy lotniskiem w Kownie a Belfastem (Irlandia Północna).

Planuje się, że loty pomiędzy drugim co do wielkości litewskim lotniskiem a stolicą Irlandii Północnej będą odbywać się dwa razy w tygodniu (w środę i niedzielę), od października do końca marca.

Uważa się, że nowa trasa będzie niezwykle dogodna i ważna dla społeczności litewskiej mieszkającej w Irlandii Północnej.

Na stronie internetowej przewoźnika można również przeczytać o planowanym wznowieniu od końca października lotów pomiędzy lotniskiem w Wilnie a Tel Awiwem (Izrael), które mają odbywać się dwa razy w tygodniu. Funkcjonowanie tej trasy zostało przerwane w związku z rozpoczęciem działań wojennych w regionie.

Na podst. madeinvilnius.lt

NOWINY znad Solczy

Majówka w Ejszyszkach to kolorowe, tradycyjne święto w kalendarzu imprez rejonu solecznickiego. Co roku gromadzi niemal wszystkich wykonawców i zespoły artystyczne placówek działających w Ejszyszkach i okolicach. To okazja, aby zobaczyć wszystkie ejszyskie talenty na jednej scenie.

Wydarzenie zorganizowane przez Centrum Rekreacyjno-Biznesowe w Ejszyszkach zachwycało znanymi i autorskimi piosenkami, tańcami ludowymi i współczesnymi, publiczność mogła cieszyć się pięknym świętem i uczestniczyć w różnorodnych atrakcjach. Pod otwartym niebem nie zabrakło dobrego nastroju, niespodziewanych spotkań, uścisków i bogatego programu kulturalnego.

Święto otworzył mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz, życząc zgromadzonym milego świętowania.

– Majówka wpisała się w kalendarz wydarzeń kulturalnych

piękne wspomnienia – mówił mer.

– Korzystając z okazji, pragnę przypomnieć Państwu, że dzisiaj przypada 80. rocznica bitwy o Monte Cassino. To bitwa, która przeszła do historii jako jeden z najważniejszych symboli zwycięstwa i honoru naszych przodków. Brali w nim udział także nasi przodkowie, ludzie z Wileńszczyzny. Zawsze szanujemy ich pamięć, ponieważ wielu z nich musiało na zawsze opuścić swoje rodzinne strony. Kolejna ważne wydarzenie – papież św. Jan Paweł II skończyłby dziś 104 lata. Dla nas, katolików, jego przykład jest inspirujący i stanowi fundament, na którym budujemy naszą

naszego rejonu i całej Wileńszczyzny. I nie jest to przypadek, bo w tym mieście umiecie nie tylko dobrze pracować, ale i odpoczywać. Pomysł zrodził się ponad 10 lat temu, z powodzeniem żyje dalej i cieszy się popularnością. Pozostaje podziękować organizatorom, którzy pielęgnują tę piękną tradycję. Życzę milego popołudnia, dobrego wypoczynku. Niech to święto poprawi wszystkim humor i pozostawi

wiarę – kontynuował, podkreślając, że społeczność rejonu solecznickiego jest promotorką tradycji.

Starosta Ejszyszek Mirosław Bogdziun zgodził się ze Zdzisławem Palewiczem kontynuując myśl o kultywowaniu majowej tradycji. Podziękował także wykonawcom, którzy przybyli, by wystąpić przed miejscową publicznością oraz gośćmi święta.

– Majówka w Ejszyszkach to piękna tradycja, ponieważ po

Tradycyjne, majowe kolorowe i rodzinne święto w Ejszyszkach

Festiwal talentów

raz kolejny zbieramy się razem, aby świętować. To swego rodzaju festiwal talentów: na scenie wystąpią przedszkolaki, uczniowie obu gimnazjów, uczniowie szkół muzycznych, zespoły i grupy artystyczne, a także seniorzy. Mam także dwie dobre wiadomości: dzisiaj będziemy bawić się do północy i nie będzie padać! – powiedział starosta, życząc dobrego nastroju.

Gdy tylko małe, ale bardzo utalentowane dzieci z przedszkola „Žiburėlis” w Ejszyszkach wyszły na scenę, rozległy się brawa. Przedszkolaki zaśpiewały o deszczu, tęczy, wiosennym tańcu, przyjacielach i nie tylko. Publiczność poruszył występ zespołu „Kwiaty Polskie” z Gimnazjum w Ejszyszkach, który przeniósł publiczność na pachnące wiosennymi kwiatami kwitnące łąki i pola, a zapach ten towarzyszył znanym polskim pieśniom ludowym. Publiczność nagrodziła ten występ gorącymi brawami.

Przybyli na święto Waldemar Tomaszewski, prezes Związku Polaków na Litwie, poseł do Parlamentu Europejskiego, zauwa-

żył, że majówka w Ejszyszkach to rodzinne święto.

– Majówka w Ejszyszkach to format rodzinny, tak więc śmiało można nazwać ją Świętem Rodzin i proponuję, by następnym razem to poszerzyć, gdyż właśnie rodzina jest najważniejszą komórką społeczeństwa. Każdy

głęboko zobaczyliśmy wykonawców z tych samych rodzin, ale z różnych pokoleń. Matki i dzieci, bracia i siostry, babcie i wnuki – wspierało ich i oklaskiwało jeszcze więcej bliskich, dlatego majówkę w Ejszyszkach można naprawdę nazwać świętem rodzinnym.

Gdy na scenie rozbrzmiały

ma rodzinę, każdy urodził się w rodzinie i musimy zachować wartości i tradycje rodzinne. Takie imprezy, gdzie zbierają się wielopokoleniowe rodziny, temu służą. Niski pokłon Samorządowi Rejonu Solecznickiego, z merem Zdzisławem Palewiczem na czele oraz staroście Ejszyszek. Takie święta są potrzebne, gdyż ludziom potrzeba igrzysk i chleba – mówił Tomaszewski. Podkreślił, że jeśli chodzi o imprezy kulturalne, to rejon solecznicki jest w nie bogaty, przypomniał, że w niedzielę odbędzie się festiwal „Pieśń znad Solczy”. Na zakończenie życzył wszystkim „dobrego zdrowia, wszelkiej pomyślności na co dzień i wszelkich Łask Bożych. Szczęść Boże wszystkim!”

Rzeczywiście, na scenie mo-

kankle, tradycyjny litewski instrument ludowy, wszyscy wiedzieli już, że na scenie pojawili się artyści z zespołu „Verseklė” z Gimnazjum S. Rapolionisa w Ejszyszkach. Po występach młodych artystów na scenie usłyszeliśmy utwory w wykonaniu zespołu ejszyskich seniorów „Rodzinka”. Miło było również zobaczyć, jak publiczność wita sławiący imię Ejszyszek zespół „Ejszyszczenie”. Później na publiczność czekały występy studia tańca „Todes” i zespołu „Spike”, barwne piosenki romskiego zespołu „Romany Jagury”, utwory popowego zespołu „Black Guitars” oraz piosenki Edwina. Gościem wieczoru był zespół „16 Hz”, po którym do północy była dyskoteka z zespołem „Star Band”.

Fot. salcininkai.lt

Budowanie wspólnoty

(Dokończenie ze str. 1)

Podczas niedzielnej imprezy każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Organizatorzy wydarzenia – pracownicy Centrum Kultury w Solecznikach – zadbali nie tylko o bogaty program artystyczny, ale też liczne atrakcje, na jakie złoży-

wali byli: mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz, Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Litewskiej Konstanty Radziwiłł, prezes Związku Polaków na Litwie, poseł do Parlamentu Europejskiego Waldemar Toma-

promować tę ogromną wartość, wyrażoną w kulturze narodowej i ludowej – mówił mer rejonu Zdzisław Palewicz, dziękując jednocześnie artystom za działalność na rzecz szerzenia kultury polskiej w rejonie solecznickim.

Festiwal „Pieśń znad Solczy”,

ły się wiązanie ptaków z siana, tworzenie emblematu „Pieśń znad Solczy”, wicie wianków i pasków z roślin. Działo również wesołe miasteczko dla dzieci, stragany gastronomiczne oraz jarmark, gdzie można było kupić wszystko, poczynając od kielbasy i na sadzonkach kończąc.

Tradycyjnie imprezę zainaugurowała Msza św., celebrowana przez księdza proboszcza parafii solecznickiej Rusłana Wilkiewicza. W homilii ksiądz dziekan odniósł się do przeżyć apostołów, którzy doświadczyli Ducha Świętego, zaznaczając, że obchodzone w tym dniu święto jest okazją do odnowienia zaufania w działanie Ducha Świętego w naszym życiu. Jako chrześcijanie, czyli ludzie żyjący w mocy Ducha Świętego, mamy dawać jasne świadectwo wiary, w tym również świadectwo odwagi i wielkoduszności.

Wśród dostojnych gości Festi-

szewski, posłanka na Sejm RL Rita Tamašunienė, Konsul Rzeczypospolitej Polskiej na Litwie Irmina Szmalec, prezes Rady Polonii Świata Jarosław Narkiewicz, delegacje z Polańca z burmistrzem Jackiem Benedyktem Nowakiem na czele oraz powiatu warszawskiego zachodniego.

Zagajając Festiwal zebranych przywitał mer rejonu solecznickiego, który podkreślił wagę zachowania tożsamości narodowej, kultury i języka.

– „Pieśń znad Solczy”, to jedna z najpiękniejszych imprez kulturalnych nie tylko w rejonie solecznickim, ale i na Wileńszczyźnie. Ta impreza ma na celu przybliżenie i budowanie wspólnoty. Zainicjowany w 1995 roku festiwal jest przede wszystkim festiwalem kultury polskiej. To między innymi poprzez to wydarzenie chcemy kultywować kulturę polską, śpiew i taniec ludowy,

to kolejna impreza w rejonie solecznickim, którą swoją obecnością zaszczylił ambasador RP Konstanty Radziwiłł wraz z małżonką. Witając solczan ambasador zaznaczył, że chętnie bywa tu na organizowanych imprezach,

ale jest z mieszkańcami nie tylko w święta i zawsze służy pomocą.

– Dziękuję Państwu serdecznie za pielęgnowanie kultury polskiej, troskę o język polski. Zapewniam, że Rzeczpospolita Polska jest z Państwem, czego dowody są również dzisiaj, że jesteśmy z wami, przedstawiciele różnych środowisk. Stanowimy jedną wielką polską rodzinę, a ta-

W drugiej części festiwalu – „W rytmie wiosny” – wystąpili wychowankowie przedszkola „Bajka” w Solecznikach, Szkoły Sztuk Pięknych im. S. Moniuszki – chóry, orkiestry, zespół działu choreografii oraz soliści Jolanta Prowłocka i Zdzisław Palewicz jr., jak też chóry szkół muzycznych w Ejszyszkach i Jaszunach.

kie święto jest miejscem, kiedy przeżywamy to w sposób szczególny – powiedział ambasador Konstanty Radziwiłł, życząc zebranym dobrej zabawy.

Program imprezy został podzielony na trzy części. Na pierwszą – „Dźwięcz Pieśń znad Solczy” – złożyły się występy zespołów „Solczanka” (Soleczniki), „Ejszyszcianie” (Ejszyszki), „Kwiaty Polskie” (Ejszyszki), „Gromada” (Jaszuny), „Turgielanka” (Turgiele), „Łałymka” (Biała Wąka), „Znad Mereczanki” (Jaszuny), „Solczanie” (Soleczniki). Jak mówi sama nazwa koncert objął najpiękniejsze pieśni i tańce ludowe z różnych regionów Polski i Wileńszczyzny.

Uwieńczył występy lokalnych artystów koncert legendarnego zespołu „Czerwone Gitary”. Koncert zgromadził tłumy. Od początku do końca został owoacyjnie przyjęty przez publiczność nie tylko z Solecznik, ale i Wilna. „Czerwone Gitary”, to ikona polskiej muzyki rozrywkowej. Przeboje tego legendarnego zespołu z 55-letnią historią znają i śpiewają wszystkie pokolenia Polaków. Kto nie słyszał piosenki „Kwiaty we włosach” czy „Nie spocznijemy”? Zespół cechuje fantastyczny kontakt z publicznością, z którą w Solecznikach zaśpiewali wszystkie swoje najpiękniejsze przeboje.

Fot. salcininkai.lt

Wiele chcą i wiele potrafią

(Dokończenie ze str. 1)

„To już 20 lat szlachetnej działalności na rzecz innych – więc i tysiąca „podziękowań” nie wystarczy. Pracownicy centrum każdego dnia wkładają ogromny wysiłek, troskę i miłość, dlatego

możemy im tylko dziękować, że wybrali tę właśnie drogę życia i wspólnie ze zgromadzonymi, możemy świętować działalność unikatowej placówki, cieszyć się z odniesionych zwycięstw i bezgranicznych doświadczeń” – mówi-

ła Edyta Tamošiūnaitė, wicemerc Samorządu Rejonu Wileńskiego.

„Naszą placówkę odwiedzają osoby z różnymi niepełnosprawnościami: fizyczną, intelektualną, psychiczną. Pracując tutaj, zobaczyłam, że wiele mogą, wiele

CENTRALNA BIBLIOTEKA SAMORZĄDU
REJONU WILEŃSKIEGO

zaprasza na cykl spotkań z wybitnymi mieszkańcami Rejonu Wileńskiego

Mozaika mądrości i doświadczeń

Spotkanie z założycielką
hodowli alpik Jolantą Wołodko
30 maja/godz. 16.00
w Filii we wsi Mościszki
(ul. Mokyklos 36, wieś Mościszki)

chcą, pragną być aktywni w życiu społecznym – jednym z naszych zadań jest właśnie pomóc im to osiągnąć” – o działalności centrum powiedziała dyrektorka Jadwiga Ingielewicz.

Podczas uroczystości jubileuszowych pracownicy centrum otrzymali podziękowania mera za pracę, opiekę i poświęcenie.

W wydarzeniu uczestniczyli również i życzyli dalszych owocnych lat istnienia placówki poseł do Parlamentu Europejskiego, prezes AWPL-ZChR i ZPL Waldemar Tomaszewski, posłanka na Sejm RL Rita Tamašunienė, radna samorządu rejonu wileńskiego Janina Šokaitienė, kierowniczka Wydziału Spraw Socjalnych Irena Ingielewicz z pracownikami, starosta miasta Niemenczyn

Artur Komarowski, dyrektorka Domu Pomocy Społecznej w Podbrzeziu Rasa Tamošiūnienė, dyrektorka Centrum Kryzysowego Rodziny i Dziecka Rejonu Wileńskiego Leokadia Pawtel oraz dyrektorka Centrum Opieki Społecznej Rejonu Wileńskiego Beata Bartkienė i inni.

Goście wydarzenia obejrze- li występy teatralne i muzyczne, wśród których znalazła się dobrze znana publiczności rejonu wileńskiego i Centrum wykonawczyni Katarzyna Zvonkuvienė.

Dziękujemy wszystkim pracownikom, wolontariuszom Centrum Dziennego Pobytu Osób Niepełnosprawnych w Niemenczynie za codzienny ciężki trud, szlachetną działalność i życzymy długich i pełnych sukcesów lat istnienia.

W stolicy

Gimnazjum im. Salomei Nėris przemianowane na Gimnazjum Pogoni

Rada Samorządu m. Wilna zatwierdziła zmianę nazwy stołecznego Gimnazjum im. Salomei Nėris. Odtąd będzie się nazywać Gimnazjum Pogoni (Vyčio). Proponowana była również alternatywna nazwa – św. Katarzyny. Zmianę nazwy zainicjowała sama społeczność szkolna.

Początkowo społeczność szkolna wybrała cztery nazwy: Gimnazjum Medialne w Wilnie, Gimnazjum św. Katarzyny w Wilnie, Gimnazjum Staromiejskie w Wilnie i Staromiejskie Gimnazjum Medialne w Wilnie. Nazwy te zostały przedłożone Komisji Pamięci Historycznej, która po dyskusjach w zdecydowanej większości opowiedziała się za nazwą św. Katarzyny. Jednak społeczność szkolna postanowiła poszukać bardziej akceptowalnej dla nich nazwy i zaproponowała dodanie nazwy Pogoni (Vyčio). Te właśnie dwie nazwy zostały przedstawione Radzie Samorządu m. Wilna.

Zastępca dyrektora gimnazjum ds. nauczania Žaneta Simonaitienė argumentowała, że nazwę Pogoni zatwierdziła rada

nauczycieli szkoły, nazwa ta spodobała się również społeczności szkolnej – zatwierdziła ją rada gimnazjum, w której na równych prawach uczestniczą przedstawiciele nauczycieli, uczniów oraz rodziców uczniów.

Zdaniem przedstawicieli szkoły, Pogoń jest symbolem siły i determinacji narodu litewskiego, pod jego sztandarem jeden z założycieli tej szkoły dr Jonas Basanavičius szerzył ideę odbudowy państwa, a Gimnazjum im. Salomei Nėris jest pierwszą litewską szkołą w Wilnie, której początki sięgają roku 1915.

„Nadając gimnazjum imię Pogoni zapewniamy ciągłość hi-

storii Wilna i historii naszej placówki oświatowej” – powiedziała Simonaitienė.

Żadne z gimnazjów na Litwie nie nosi imienia Pogoni. Wraz z nazwą zmieniany jest również regulamin placówki.

Nazwa szkoły została zmieniona zgodnie z zaleceniami Komisji ds. Desowietyzacji. Salomea Nėris wraz z innymi pisarzami tworzyła poezję i prozę gloryfikującą władzę radziecką, a w 1940 roku jako delegatka Sejmu Ludowego udała się do Moskwy z prośbą o przyjęcie Litwy w skład Związku Sowieckiego.

W Wilnie zmieniana jest również nazwa ulicy nosząca jej imię.

Dodatek dla nauczycieli języka hiszpańskiego

W celu przyciągnięcia do stołecznych szkół nauczycieli języka hiszpańskiego do nauczania go jako drugiego języka obcego ustalono tryb przyciągnięcia do szkół nauczycieli tego języka oraz wysokość wypłacanego im wsparcia finansowego. Nauczyciel języka hiszpańskiego zatrudniony w pełnym wymiarze godzin otrzyma 400 euro miesięcznego dodatku do wynagrodzenia (już po odliczeniu podatku). Dodatek ten może być wypłacany przez okres do 36 miesięcy.

W przypadku nauczania języka hiszpańskiego w niepełnym wymiarze godzin lub w większym wymiarze godzin kwota wsparcia finansowego proporcjonalnie zostanie zmniejszona lub zwiększona.

Wsparcie finansowe na podstawie pisemnej decyzji dyrektora szkoły zostanie przyznane nauczycielowi języka hiszpańskiego zatrudnionemu na sta-

nowisku nauczyciela drugiego (hiszpańskiego) języka obcego w szkole (w pełnym wymiarze lub w innym wymiarze godzin), jeżeli nauczyciel języka hiszpańskiego studiuje lub posiada niezbędne przygotowanie do pracy jako nauczyciel, tj. posiada znajomość drugiego (hiszpańskiego) języka obcego na poziomie co najmniej B2 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego (ang. CERF) i posiada stosowny dokument wydany przez właściwy organ lub posiada tytuł licencjata bądź magistra filologii drugiego (hiszpańskiego) języka obcego lub jest studentem studiów licencjackich w zakresie drugiego (hiszpańskiego) języka obcego.

Jeżeli nauczycielowi języka hiszpańskiego, który otrzymał wsparcie finansowe, szkoła nie będzie już w stanie zaoferować uzgodnionych godzin pracy, administracja samorządu będzie miała prawo

zaoferować mu na piśmie stanowisko w innych szkołach. Jeżeli szkoła rozwiąże umowę o pracę z winy nauczyciela lub jeżeli nauczyciel z własnej woli rozwiąże stosunek pracy przed wypełnieniem obowiązku pracy w szkole przez odpowiedni okres, osoba ta powinna będzie zwrócić szkole pełną kwotę wypłaconego jej wsparcia finansowego w ciągu jednego miesiąca od zakończenia stosunku pracy.

Jeżeli z obiektywnych przyczyn odbiorca wsparcia finansowego nie jest w stanie pracować (czasowa niezdolność do pracy, cięża i urlop macierzyński, urlop wychowawczy itp.), zawieszony zostaje obowiązek pracy w szkole przez odpowiedni okres i zawieszona zostaje wypłata wsparcia finansowego do czasu powrotu danej osoby na stanowisko nauczyciela języka hiszpańskiego w szkole lub w innej szkole zaoferowanej mu przez administrację samorządu. Osoby zainteresowane mogą się zwracać do szkół, które poszukują obecnie nauczycieli języka hiszpańskiego. Oprócz tego osoby chętne mogą się rejestrować do udziału w programie „Zaczynam uczyć w Wilnie” („Pradedu mokyti Vilniuje”), który zapewnia kompleksowe wsparcie dla początkujących nauczycieli: letni obóz przygotowawczy, konsultacje nauczycieli-doradców, szkolenia, niezbędne studia oraz inną pomoc.

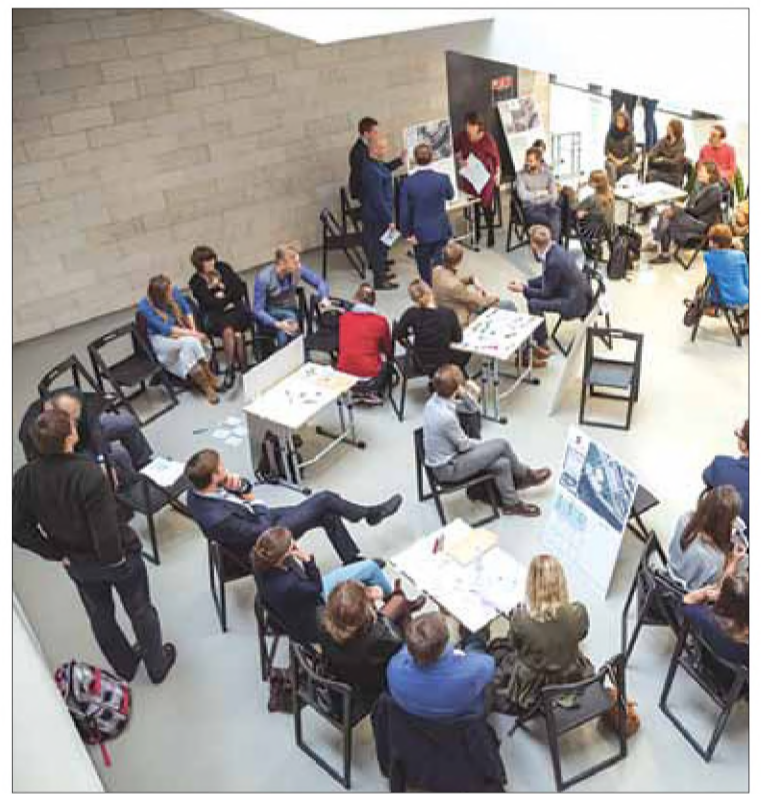
Wilno przygotowuje się do organizacji pierwszego zgromadzenia obywatelskiego

W nadchodzącym roku Samorząd m. Wilna planuje zorganizować pierwsze zgromadzenie obywatelskie. Jego celem jest zaangażowanie mieszkańców w odnowę dzielnic mieszkalnych.

Zgromadzenie obywatelskie to narzędzie konsultacji z mieszkańcami. Zwykle jest wykorzystywane do rozwiązywania kontrowersyjnych i szeroko dyskutowanych kwestii problemowych. W dłuższej perspektywie zgromadzenia obywatelskie mają się stać powszechną praktyką i sposobem na zaangażowanie obywateli w kwestie rozwoju miast.

Zgromadzenia obywatelskie trwają zwykle co najmniej 5 dni i niekoniecznie z rzędu. Uczestnicy są wybierani losowo, by reprezentowali różne grupy społeczne: wiek, płeć, potrzeby specjalne, zatrudnienie, wykształcenie itp. Zgromadzenia obywatelskie rozpoczynają się od wzajemnego poznania się i poszukiwania wśród uczestników wspólnych wartości.

Następnie uczestników odwiedzają eksperci, którzy dostarczają materiały i analizy potrzebne do podejmowania decyzji. Po kilku dniach prezentacji uczestnicy z pomocą moderatorów dyskutują i poszukują wspólnych rozwiązań. Na zakończenie zgromadzenia obywatelskiego przyjęte w głosowaniu zalecenia przekazywane są przedstawicielowi władzy wykonawczej.

Na przykład, w 2023 roku, gdy Tallinn był Zieloną Stolicą Europy, władze miasta zorganizowały zgromadzenie obywatelskie na temat „Jak połączyć tereny zielone w mieście w całość?”. Zgromadzenie trwało 5 dni. Wzięło w nim udział 50 mieszkańców Tallinna. Przyjęte 39 propozycji przekazane zostały merowi tego miasta.

Zgromadzenia obywatelskie są zalecane przez Komisję Europejską i Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju jako narzędzie demokracji deliberatywnej. Obecnie zgromadzenia takie odbywają się na całym świecie. Według danych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju za rok 2023, najpopularniejszymi tematami zgromadzeń są: ochrona środowiska, ochrona zdrowia i rozwój miast. Jakościowy udział mieszkańców w rozwoju miasta jest jednym z celów realizowanej przez stołeczny samorząd strategii „Wilno 2030”.

Obecnie w Wilnie istnieją dwa rodzaje procesów angażowania mieszkańców w rozwój miasta – formalny, opisany przez ustawy i nieformalny. Podawanie do wiadomości publicznej dokumentów planowania przestrzennego i propozycji projektowych budynków odbywa się zgodnie z przepisami ministerstwa środowiska.

Oprócz tego od 2019 roku na mocy rozporządzenia dyrektora Administracji Samorządu m. Wilna przy projektowaniu poszczególnych publicznych terenów zielonych, na przykład, parków czy skwerów, z mieszkańcami będą organizowane dwukrotne konsultacje.

Pierwsze spotkanie organizowane jest w celu przygotowania zadania dla projektanta. W jego trakcie wysłuchiwane są oczekiwania mieszkańców dotyczące przestrzeni, mieszkańcom z kolei przedstawiana jest analiza przestrzeni i możliwości. Wyniki tego spotkania Wydział Architektury Krajobrazu stołecznego samorządu włącza do zadania dla projektantów.

Natomiast druga publiczna konsultacja ws. projektu przestrzeni publicznej organizowana jest już po sporządzeniu propozycji projektowych.

Progniza pogody na tydzień

Czwartek 23 maja	Piątek 24 maja	Sobota 25 maja	Niedziela 26 maja	Poniedziałek 27 maja	Wtorek 28 maja	Środa 29 maja
24°C	25°C	26°C	27°C	27°C	26°C	25°C
15°C	16°C	15°C	14°C	15°C	16°C	16°C
Księżyc:		V 15 	V 23 	V 30 	VI 06 	

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 23 maja

Słońce: wsch. – 4.59, zach. – 21.32
Długość dnia – 16 godz. 32 min.
Emilii, Iwony, Michała, Renaty

Piątek, 24 maja
NMP

**Wspomożycielki
Wiernych**
Słońce: wsch. – 4.58, zach. – 21.34
Długość dnia – 16 godz. 35 min.
*Joanny, Marii, Mileny, Wincentego,
Zuzanny*

Sobota, 25 maja
Międzynarodowy

Dzień Dzieci Zaginionych
Słońce: wsch. – 4.57, zach. – 21.35
Długość dnia – 16 godz. 38 min.
*Grzegorza, Leona, Magdy, Magda-
leny, Urbana*

23 MAJA

1880 – zmarł Ludwik Lachowicz, wileński chirurg, ordynator szpitala wojskowego na Antokolu, wykonał tysiące operacji, pierwszy na Litwie zastosował eter jako środek znieczulający (ur. 1811).

1890 – urodził się we w. Zacisze (ob. Łotwa) Czesław Znamierowski, znany wileński artysta-malarz, Zasłużony Artysta LSRR (zm. 1977).

1900 – zmarł Władysław Łuszczkiewicz, malarz (*Obrona Częstochowy, Zygmunt August i Barbara, Chrzest Litwy*), pedagog, historyk sztuki, muzeolog i konserwator zabytków (ur. 1828).

24 MAJA

1940 – urodził się Josif Brodski, rosyjski pisarz i poeta, laureat Nagrody Nobla z 1987 (zm. 1996); w 1972 wydalony ze ZSRR.

1970 – na Półwyspie Kolskim w Rosji rozpoczęto wiercenie najgłębszego odwiertu na świecie SG-3 (12 226 m); prace zakończono w 1994.

25 MAJA

1870 – w Paryżu odbyła się premiera baletu *Coppélia*; muzyka Léo Delibes.

1940 – urodził się Jan Syroja, fizyk, dr nauk przyrodniczych.

26 MAJA

1910 – zmarł we Lwowie Marian Gawalewicz, dramaturg,

Niedziela, 26 maja

Dzień Matki (w Polsce)
Słońce: wsch. – 4.55, zach. – 21.36
Długość dnia – 16 godz. 41 min.
Eweliny, Filipa, Marianny, Pauliny

Poniedziałek, 27 maja

Słońce: wsch. – 4.54, zach. – 21.38
Długość dnia – 16 godz. 43 min.
Fryderyka, Juliana, Magdaleny

Wtorek, 28 maja

Słońce: wsch. – 4.53, zach. – 21.39
Długość dnia – 16 godz. 46 min.
Augustyna, Emilii, Feliksa

Środa, 29 maja

**Uczestników Misji
Pokojowych ONZ**
Słońce: wsch. – 4.52, zach. – 21.41
Długość dnia – 16 godz. 48 min.
Aleksandra, Bogusławy, Piotra

pisarz (*Dusze w odlocie, Ćma*) (ur. 1852).

27 MAJA

1840 – zmarł Niccolò Paganini, włoski skrzypek o legendarnej sławie, kompozytor (ur. 1782).

1930 – amerykański wynalazca Dick Drew otrzymał patent na taśmę klejącą.

1970 – urodził się Joseph Al-beric Twisleton-Wykeham-Fiennes, angielski aktor (*Zakochany Szekspir*), reżyser, producent.

28 MAJA

1900 – urodził się Jan Henryk Włodarkiewicz, ps. Darwicz, Damian, dr Jan, pplk kawalerii, pierwszy komendant Tajnej Armii Polskiej (1939), „Wachlarza” (zm. 1942).

1920 – założono Wileńskie Towarzystwo Artystów Plastyków.

29 MAJA

1500 – zginął Bartolomeo Diaz, portugalski żeglarz i konkwistador, odkrywca Przylądka Dobrej Nadziei (w 1488 jako Przylądek Burz) (ur. 1450).

1920 – został rozstrzelany przez bolszewików Fabian Szantyr, białoruski lewicowy działacz narodowy, pisarz, poeta, publicysta (ur. 1887); pierwsza białoruska ofiara represji politycznych.

– bitwą pod Wołodarką Armia Czerwona rozpoczęła ofensywę na Ukrainie przeciwko Wojsku Polskiemu. **Wl. P.**

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Tajemnica miejsca namalowania Mony Lisy została rozwiązana?

Ann Pizzorusso twierdzi, że udało jej się namierzyć tło najsłynniejszego obrazu na świecie.

Krajobraz za Mona Lisą Leonarda da Vinci wywołał niekończącą się debatę, w której niektórzy historycy sztuki sugerowali, że widok był wymyślony i wyidealizowany, a inni twierdzili, że istnieją różne powiązania z konkretnymi włoskimi lokalizacjami.

Teraz geolog i historyk sztuki renesansu wierzy, że w końcu rozwiązała tajemnicę jednego z najsłynniejszych obrazów na świecie. Ann Pizzorusso połączyła swoje dwie dziedziny wiedzy, aby zasugerować, że Leonardo namalował kilka rozpoznawalnych cech Lecco, nad brzegiem jeziora Como w regionie Lombardia w północnych Włoszech.

Pizzorusso dopasowała most Leonarda, pasmo górskie i jezioro na obrazie do XIV-wiecznego mostu Azzone Visconti w Lecco, w południowo-zachodnich Alpach

z widokiem na okolicę i jezioro Garlate, które Leonardo odwiedził 500 lat temu.

Podobieństwa są niezaprze-

czalne, powiedziała. „Jestem tym bardzo podekscytowana. Naprawdę czuję, że to strzał w dziesiątkę”.

Poprzednie teorie obejmowały twierdzenie z 2011 r., że most i droga na obrazie „Mony Lisy” należą do Bobbio, małego mia-

stecka w północnych Włoszech, oraz odkrycie z 2023 r., że Leonardo namalował most w prowincji Arezzo.

Ale skupienie się na moście, jak powiedziała, nie wystarczyło. „Mosty łukowe były wszechobecne we Włoszech i Europie, a wiele z nich wyglądało bardzo podobnie. Niemożliwe jest określenie dokładnej lokalizacji na podstawie samego mostu. Wszyscy mówią o moście, a nikt nie mówi o geologii”.

„Geolodzy nie patrzą na obrazy, a historycy sztuki nie patrzą na geologię” – dodała. „Historycy sztuki twierdzą, że Leonardo zawsze używał wyobraźni, ale możesz dać to zdjęcie każdemu geologowi na świecie, a on powie to samo, co ja mówię o Lecco. Nawet nie-geolog może teraz dostrzec podobieństwa”. Zauważyła, że skały w Lecco są wapienne i że Leonardo przedstawił swoje skały w szaro-białym kolorze - „co jest idealne, ponieważ jest to rodzaj skały, która tam jest”. Dodała, że w przeciwieństwie do Lecco, ani Bobbio, ani Arezzo nie mają jeziora: „Mamy więc naprawdę doskonale dowody w Lecco”. Jej poprzednie badania Leonarda obejmowały studiowanie obu wersji Dziewicy ze Skały – tej w Luwrze w Paryżu i repliki w National Gallery w Londynie. Do 2010 r. Galeria Narodowa uważała, że ta, którą posiadała, była głównie dziełem asystentów, ale po jej odrestaurowaniu oświadczyła, że możliwe jest, że Leonardo sam namalował cały obraz. Analiza roślinności i geologii krajobrazu wokół centralnych postaci przeprowadzona przez Pizzorusso ożywiła debatę. Stwierdziła ona: „Botanika w wersji z Luwru jest doskonała, pokazując rośliny, które rozwijałyby się w wilgotnej, ciemnej grocie. Ale rośliny w wersji londyńskiej są niedokładne. Niektóre z nich nie istnieją w naturze”. Zauważyła, że Leonardo zawsze podkreślał swoim uczniom znaczenie dokładnego przedstawiania natury. Podczas swoich ostatnich badań nad Mona Lisą odwiedziła Lecco, podążając śladami Leonarda: „Wiemy z jego notatników, że spędził dużo czasu badając okolicę Lecco i tereny położone dalej na północ”.

ŚMIECH NA ZDROWIE

- Marian, dokąd tak pędzisz ?
- Do domu, muszę ugotować obiad.

- A co, Helena chora?
- Nie, głodna!

Rozmawia dwóch kolegów :
- Wiesz, moja żona w ogóle mnie nie rozumie. A twoja ?
- Nie wiem, nie pytałem się jej o ciebie.

Żona do męża:

- Czemu tak długo byłeś w łazience?
- Brałem kąpiel z bąbelkami.
- Przecież nie mamy jacuzzi.
- To po fasoli.

Badania wykazały, że nic tak nie wpływa pozytywnie na myślenie o sąsiadach, jak wykrzycie zaraz po przeprowadzce niezabezpieczonej sieci wi-fi.

Gość zamawia najpierw kufel ciemnego, potem jasnego piwa, potem znowu ciemnego, znowu jasnego i tak w kółko.

- Ile kufli piwa pan wypija dziennie?

- pyta ktoś zdumiony.
- Od dwunastu do piętnastu.
- Takie pan ma pragnienie?
- Pragnienie? - dziwi się piwosz. - Ja wcale nie dopuszczam do tego, żeby mieć pragnienie!

Czym różni się dobra teściowa od UFO?

Podobno UFO ktoś widział.

- Moja żona to straszna gadała.

- Eee, to jeszcze nic, moja teściowa gada tyle, że wygadała wszystkie nielimitowane rozmowy w abonamencie.

Pielęgniarka pyta pacjenta.
- Miewa pan czasem jakieś nudności ?

- Nie, mam tu takie małe rad-
dyjko.

Sąsiadka puka do drzwi są-
siadki i pyta:

- Mogłabyś mi pożyczyć soli?

- Nie.

- A cukru?

- Nie.

- A może chociaż mąki?

- Nie.

- A czy w ogóle jest coś, co mogłabyś mi pożyczyć?

- Tak. Mogę ci pożyczyć we-
sółych świąt!

Mojej żonie zapisuję citra-
mon, paracetamol i ibuprofen. Całą resztę majątku zapisuję mo-
jej sąsiadce, której nigdy nie bo-
lała głowa.

Kobieta dzwoni do mechanika:
- Dzień dobry. Chciałam się
umówić na przegląd auta.

- Dobrze, jaki to samochód?

- Mój!

- A marka?

- Marek ma swój.

9 771648 531003